

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Datum 7 april 2020
Betreft Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Karabulut (SP)
over de mogelijke inzet van delen van de krijgsmacht ter
ondersteuning van de bestrijding van de COVID-19 pandemie

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van het lid Karabulut (SP) aan de minister van Defensie over de mogelijke inzet van delen van de krijgsmacht ter ondersteuning van de bestrijding van de COVID-19 pandemie. Deze vragen zijn ingezonden op 18 maart 2020 met kenmerk 2020Z05269.

Onze referentie

BS2020005208

Afschrift aan

de Voorzitter van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

DE MINISTER VAN DEFENSIE

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

Antwoorden op vragen van het lid Karabulut (SP) aan de minister van Defensie over de mogelijke inzet van delen van de krijgsmacht ter ondersteuning van de bestrijding van de COVID-19 pandemie.
(ingezonden op 18 maart 2020, kenmerk 2020Z05269).

1. Maakt u deel uit van de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) dat nu de crisisbeheersing van de epidemie stuurt? Zo nee, zijn er omstandigheden denkbaar dat u wel deel uit moet maken van de MCCb?¹

Ja.

2. Bent u bereid het werkprogramma van schepen en krijgsmachtonderdelen op te schorten, teneinde medewerking aan de bestrijding van de COVID-19 epidemie te kunnen geven? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hebt u daaraan nadere voorwaarden verbonden?

4. Is het juist dat Defensie op dit moment 70 intensive care plaatsen heeft?² Bent u bereid die in te brengen bij de bestrijding van de COVID-19 epidemie? Zo nee, waarom niet?

5. Bent u bereid medische expertise en apparatuur aan te bieden, zoals intensive care plaatsen? Zo ja, hoeveel, vanaf wanneer en hoe lang? Zijn er in uw ogen voorwaarden verbonden aan de medewerking van Defensie? Als u niet bereid bent inzet te plegen, waarom niet?

6. Bent u bereid schepen van de marine in te zetten ter ondersteuning van de bestrijding van de COVID-19 epidemie? Zo ja, welke schepen, vanaf wanneer en op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

7. Op welke wijze zouden noodhospitals, de genie³ en quarantaineplekken een rol kunnen spelen bij de versterking van de bestrijding van de COVID-19 epidemie? Kunt u dat toelichten? Wat zijn de mogelijkheden ten aanzien van transport en distributie?

11. Overweegt u medisch personeel op missie ook aan te bieden aan burgers in die landen die getroffen worden door COVID-19? Zo nee, waarom niet? Acht u een moment mogelijk dat het medisch personeel in Litouwen, Afghanistan of Irak beter in Nederland kan worden ingezet? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Defensie staat klaar om de aanpak van de crisis te ondersteunen en zal de maatregelen nemen die nodig zijn. Wanneer, wat voor en op welke manier Defensie capaciteiten inzet, wordt gedurende de crisis op basis van een verzoek van civiele autoriteiten en in overleg met de andere departementen besproken. Er zijn thans diverse planners tijdelijk uitgeleend aan o.a. het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Eveneens worden artsen en verpleegkundigen van Defensie uitgeleend aan ziekenhuizen. De Willem Lodewijk van Nassaukazerne bij Zoutkamp wordt tijdelijk gebruikt als opvanglocatie voor

¹ <https://www.nctv.nl/actueel/nieuws/2020/03/09/nationale-crisisstructuur-actief-voor-coronavirus>

² 'Tenslotte kan Defensie zorgen voor 70 extra beademingsapparaten';
<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5057951/zorg-gezondheid-coronavirus-intensive-care-ivziekenhuis-bedden>.

³ <https://www.defensie.nl/onderwerpen/gezondheidszorg/nieuws/2019/09/30/nieuwe-overeenkomst-overcalamiteitenshospitaal>

asielzoekers. Vanwege de vele oefeningen die zijn afgelast om verspreiding van COVID-19 tegen te gaan, zijn grote hoeveelheden etenswaren over. Defensie geeft deze aan distributiecentra van de voedselbank. Ook is Defensie op 7 april gestart met het ondersteunen in de vorm van personele versterking voor Voedselbanken Nederland en de landelijke distributiecentra teneinde een bijdrage te leveren aan de logistieke processen van Voedselbanken Nederland. Deze ondersteuning bestaat uit ongeveer 40 militairen.

Defensie heeft 65 beademingsapparaten beschikbaar gesteld aan zeven Nederlandse ziekenhuizen en zes aan het Caribisch deel van het Koninkrijk. In nauw contact met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt verdere inzet van beademingsapparaten van Defensie bekeken. Zo zijn er o.a. beademingsapparaten benodigd voor de uitbreiding van de IC-capaciteit van het UMC Utrecht in het Calamiteitenhospitaal. Over deze uitbreiding van IC-capaciteit van het UMC Utrecht wordt uw Kamer in een aparte brief geïnformeerd.

Defensie beschikt hiernaast over 19 zogenaamde Hamilton beademingsapparaten. Deze apparaten zijn geschikt voor gebruik aan boord van een vliegtuig, helikopter, schip of een statisch hospitaal. Bovendien kunnen deze apparaten eventueel worden ingezet bij ondersteuning aan het Caribisch deel van het Koninkrijk gedurende de COVID-19 crisis.

Ten aanzien van het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft de minister van Defensie invulling gegeven aan een aantal bijstandsverzoeken van de Landen op het gebied van maritieme grensversterking en openbare orde. Voor wat betreft de Benedenwindse eilanden wordt door Defensie en de Kustwacht Caribisch gebied het maritiem grenstoezicht versterkt. Zo is om de Kustwacht te ondersteunen het stationsschip Zr.Ms. Groningen ter beschikking gesteld voor Kustwachttaken. Ook is er ter plaatse extra Defensiepersoneel ter beschikking gesteld om de Kustwacht te ondersteunen bij extra patrouilles. Ook staat Defensie in nauw contact met Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk in het kader van het delen van informatie en het identificeren van mogelijkheden voor toekomstige militaire samenwerking op het gebied van COVID-19. Op het Franse eiland Martinique wordt daartoe een coördinatiepunt ingericht, waar Defensie een liaisonofficier voor uitbrengt. In Curaçao en Sint Maarten ondersteunen militairen de civiele autoriteiten bij het handhaven van openbare ordemaatregelen.

Naast bijstand ten aanzien van maritieme grensbewaking en openbare orde ondersteunt Defensie de Voedselbank op Aruba en de opbouw van een noodaccommodatie op Sint Maarten. In Curaçao ondersteunt militair medisch personeel tevens het COVID-19 testteam. Ook verzorgde Defensie op 5 april jl. een militair transport van hulpgoederen en apparatuur naar Sint Maarten, waaronder de zes beademingsapparaten die hierboven zijn genoemd. Met deze medische apparatuur, persoonlijke beschermingsmiddelen en medicatie worden deze week 12 extra IC-beademingsplekken geoperationaliseerd.

De inzet van Defensie wordt continue aangepast. Een actueel overzicht is te vinden op www.defensie.nl.

3. Wat bedoelde u precies met de opmerking dat ook Defensiepersoneel door de ziekte zou kunnen worden getroffen?⁴ Hebt u een grens op het oog van de medewerking van het aantal personeelsleden? Kunt u dat toelichten?

Ook het Defensiepersoneel kan besmet en ziek worden. Om de verspreiding van het virus zo veel mogelijk te beperken, volgt Defensie de adviezen van het RIVM en worden passende maatregelen genomen. Waar mogelijk, werken Defensiemedewerkers vanuit huis. De prioriteit van Defensie ligt onveranderd bij het uitvoeren van de drie hoofdtaken van de krijgsmacht. Defensie staat gereed voor de verdediging van eigen en bondgenootschappelijk grondgebied, blijft zich inzetten voor het beschermen van de internationale rechtsorde en ondersteunt de civiele autoriteiten waar nodig.

8. Zijn er momenteel nog patiënten uit Wuhan in de Wallaerdt Sacrékazerne? Zo nee, sinds wanneer niet meer? Welke andere kazernes of legerplaatsen hebt u ter beschikking?

Nee. Nederlandse evacués uit Wuhan zijn in eerste instantie opgevangen in de Wallaerdt Sacrékazerne om tot rust komen. De laatste personen zijn op maandag 16 maart 2020 vertrokken.

9. Kunt u aangeven op welke wijze de samenwerking met twaalf grote ziekenhuizen in het land zal worden vormgegeven?⁵

De medische specialisten van Defensie zijn regulier werkzaam in de relatieziekenhuizen. Defensie steunt tijdens de COVID-19 uitbraak diverse ziekenhuizen en zorginstellingen in Nederland, waaronder de relatieziekenhuizen, met extra medisch personeel. Deze week bouwt Defensie deze steun uit naar een totale extra inzet van 180 Algemeen Militair Verpleegkundigen en 35 Algemeen Militair Artsen.

10. Treft u (aanvullende) maatregelen om het uitgezonden Defensiepersoneel op missie te beschermen tegen besmetting? Op welke wijze beoordeelt u of de uitzending nog verantwoord is? Hebben uitgezonden militairen individueel de mogelijkheid naar huis te komen? Kunt u dat toelichten?

De ontwikkelingen als gevolg van COVID-19 en maatregelen die wereldwijd worden genomen, volgen elkaar in hoog tempo op. Het ministerie van Defensie neemt passende maatregelen voor uitgezonden personeel, gebaseerd op adviezen van het RIVM en de Wereld Gezondheidsorganisatie.

⁴ 'Bijleveld: militairen staan klaar, maar moeten zelf ook overeind blijven', Telegraaf 16 maart 2020; <https://www.telegraaf.nl/nieuws/55035976/bijleveld-militairen-staan-klaar-maar-moeten-zelf-ook-overeindblijven>.

⁵ <https://www.defensie.nl/onderwerpen/gezondheidszorg/samenwerking-civiele-ziekenhuizen>. Zie ook <https://www.defensie.nl/binaries/defensie/documenten/brochures/2018/08/10/catalogus-nationale-operatiespdf-versie/catalogus-natops-2018-01.pdf>. Pag 239. Samenwerking in de vorm van het Instituut Samenwerking Defensie en Relatieziekenhuizen. Erasmus Ziekenhuis; Ikazia; Maasstad; St Franciscus allen in Rotterdam; Maxima Medisch Centrum Veldhoven; Medisch Centrum Haaglanden; Medisch Centrum Leeuwarden; Medisch Spectrum Twente, Enschede; Rijnstate Ziekenhuis Arnhem; Rode Kruis Ziekenhuis Beverwijk; Tweesteden Tilburg; Radboud Medisch Centrum Nijmegen.

Over diverse maatregelen en gevolgen van COVID-19 op uitzendingen en inzet in het buitenland is uw Kamer geïnformeerd op 13 maart jl. (kenmerk 2020Z05114) en 24 maart jl. (kenmerk 2020Z05564). Defensie beziet dagelijks of het nodig is bijdragen aan missies aan te passen.